

Тема 5. Бюджет і бюджетна система

Студентки групи УМ-42
Костянчук Крістіни

Слово «бюджет» запозичене з англійської мови («*budget*»), яке дослівно переводиться як шкіряний мішок, сумка, гаманець.

Бюджет – це фонд фінансових ресурсів, що знаходиться у розпорядженні органів виконавчої влади певного рівня і використовується для виконання покладених на них функцій, передбачених конституцією.

Особливості бюджету

- Бюджет є особливою економічною формою перерозподільних відносин, пов'язаних з вилученням в розпорядження держави частини ВВП і її використанням для задоволення потреб всього суспільства і окремих його державно-територіальних формувань
- За допомогою бюджету здійснюється перерозподіл ВВП між галузями економіки, територіями країни, сферами суспільної діяльності
- Пропорції бюджетного перерозподілу вартості визначаються потребами розширеного відтворення в цілому і завданнями, що стоять перед суспільством на кожному історичному етапі його розвитку
- Галузь бюджетного розподілу займає центральне місце у складі державних фінансів, що обумовлене головною роллю бюджету в порівнянні з іншими їх ланками

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНОГО ФОНДУ

Джерела формування		Д Е Р Ж А В Н И Й Б Ю Д Ж Е Т	Напрями використання	
1	Податкові надходження		1	Державне управління, правоохоронна діяльність
2	Неподаткові надходження		2	Соціальна сфера і соціальний захист населення
3	Доходи від операцій з капіталом		3	Економічна діяльність держави
			4	Національна оборона
4	Бюджетні трансферти		5	Зовнішньоекономічна діяльність
5	Цільові бюджетні фонди	6	Обслуговування державного боргу	

Склад бюджетного законодавства України

**ЦЯ УКРАЇНИ
і кодекс України
державний бюджет України**

но-правові акти Кабінету Міністрів України

- **Інші законодавчі акти, регулюючі бюджетні відносини**
- **Нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади**
- **Рішення місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування**

Державний бюджет є основним фінансовим планом держави на рік, який має силу закону. Він затверджується законодавчими органами влади.

На формування і використання бюджету впливають такі фактори:

- **Соціальні**

- *Фактори зумовлені соціальними та демографічними обставинами. Зокрема це соц. захист та соц. забезпечення населення, обсяг фін. коштів, що спрямовуються на освіту та охорону здоров'я, обсяг реальних доходів населення, розмір мінімальної з/п та споживчого кошика, природний приріст (скорочення) населення та міграційний приріст (скорочення) населення.*

- **Політичні**

- *Фактори відображають політичну ситуацію в країні, яка може істотно вплинути на формування бюджету та використання бюджетних коштів. До них належать адмін. та регіонал. структури управління державою, виконання нею регулювальні, оборонної та правозахисної функцій держави, політ. стабільність у суспільстві.*

- **Економічні**

- *Фактори пов'язані з макроекон. процесами, що відбуваються в державі. До них належать обсяги вироблених ВВП та нац. доходу, екон. зростання чи спад виробництва, рівень розвитку економіки країни, продуктивність сус. праці, пріоритетні напрями виконання державою екон. і соц. завдань, рівень інфляції та рівень безробіття в країні, рівень НТП, методи господарювання на підприємствах.*

•ЗВЕДЕНИЙ БЮДЖЕТ

- Державний бюджет

- Місцеві бюджети

- Бюджети областей

- Обласні бюджети

- Районні бюджети

- Бюджети міст районного підпорядкування

- Сільські та селищні бюджети

- Бюджети міст обласного підпорядкування

- Міські бюджети

- Бюджети районів міста

- Бюджети районів

- Бюджети міста Києва та Севастополя

Структура
бюджетної
системи
України

Складовими елементами бюджетної системи є її структура, принципи побудови і організація функціонування. *Структурно бюджетна система України складається з державного бюджету України і місцевих бюджетів.*

До місцевих бюджетів відносяться: обласні, районні бюджети, бюджети районів в містах і бюджети місцевого самоврядування. *Бюджетами місцевого самоврядування є бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст і їх об'єднань. Всі ці бюджети є окремими ланками бюджетної системи.*

Міжбюджетні відносини – це система фінансових відносин, що формуються між державою і місцевим самоврядуванням в процесі забезпечення ресурсами відповідних бюджетів для виконання функцій, передбачених Конституцією України і законами України

Міжбюджетні трансферти - це кошти, які безкоштовно і безповоротно передаються з одного бюджету іншому. Існують такі види міжбюджетних трансфертів:

дотація
вирівнювання

субвенція

передаються
до держ.
бюджету та
місцевих

інші
дотації

У цьому контексті основними завданнями бюджетної політики є:

реальної
збалансованості

виконання програм
енергозбереження

підприємницької

механізмів
забезпечення

соціальних гарантій
та соціального

